C/2026/868

2026.2.27.

# Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye

# Ipari szövetkezetek: eszköz az inkluzív és fenntartható versenyképesség kihívásának kezeléséhez

**(saját kezdeményezésű vélemény)**

(C/2026/868)

Előadó: **Giuseppe GUERINI (IT/III)**

Társelőadó: **Michal PINTÉR (SK/1. kat.)**

| | |
|---|---|
| Tanácsadók: | Diana DOVGAN (a III. Csoporthoz tartozó előadó felkérésére)<br>Alexandra ŠARINOVÁ (a 1. kategóriához tartozó társelőadó felkérésére) |
| Közgyűlési határozat: | 2025.1.23. |
| Jogalap: | az eljárási szabályzat 52. cikkének (2) bekezdése |
| Illetékes szekció: | Ipari Szerkezetváltás Konzultatív Bizottsága (CCMI) |
| Elfogadás a szekcióülésen: | 2025.9.12. |
| Elfogadás a plenáris ülésen: | 2025.12.3. |
| Plenáris ülésszak száma: | 601. |
| A szavazás eredménye:<br>(mellette/ellene/tartózkodott) | 198/0/3 |

## 1. Következtetések és ajánlások

1.1. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) azt ajánlja, hogy az uniós intézmények, a tagállamok és a regionális önkormányzatok mind a közép-, mind a felsőfokú általános vállalkozói és szakképzésbe építsék be a szövetkezetekről szóló üzleti ismeretek oktatását. Emellett figyelemfelkeltő kampányokat és munkaértekezleteket is kell szervezni a pénzügyi intézmények és az ágazati szövetségek számára, biztosítva, hogy azok elismerjék a szövetkezeti modellt. A nemzeti és regionális hatóságoknak népszerűsíteniük kell a szövetkezeteket az induló vállalkozások és a fiatal vállalkozók körében. Az Erasmus+ programba be kell építeni a szövetkezeteket célzó konkrét lehetőségeket.

1.2. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy az uniós intézményeknek és a tagállamoknak el kell ismerniük, hogy az ipari szövetkezetek az európai gazdaság fontos motorjai, és célzott pénzügyi ösztönzőket (adókedvezményeket, támogatásokat, alacsony kamatú finanszírozást) kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy az ipari szövetkezeteket ipari szimbiózisra és körforgásos gyakorlatok alkalmazására ösztönözzék. A helyi és regionális önkormányzatoknak helyi adókedvezményeket és támogatásokat kell biztosítaniuk az újonnan alapított szövetkezetek számára, támogatva a közösségi szintű gazdasági fejlődést.

1.3. Az EGSZB a szövetkezetek helyben való letelepedésének megkönnyítése érdekében ösztönzi a közös ipari parkokba és ökoipari övezetekbe történő nemzeti és regionális beruházásokat. Emellett támogatni kell a szövetkezeti tudásmegosztó platformokat, lehetővé téve az ipari szövetkezetek számára a szakismeretek cseréjét és a fenntartható ipari termelés bővítését.

1.4. Az uniós kohéziós programoknak a szövetkezeteket célzó szakpolitikai intézkedéseket kell tartalmazniuk, hogy teljes mértékben ki lehessen aknázni a szövetkezeti vállalkozások erejét. A tagállamoknak és az Európai Bizottságnak szövetkezetspecifikus intézkedéseket kell beépíteniük a regionális fejlesztési tervekbe, biztosítva, hogy az ipari szövetkezeteket elismerjék a helyi fenntarthatóság mozgatórugóiként. A kohéziós finanszírozásnak, az infrastruktúra-beruházási terveknek és az elmaradott régiókra vonatkozó nemzeti stratégiáknak prioritásként kell kezelniük a regionális reziliencia fokozására irányuló szövetkezeti kezdeményezéseket.

1.5. A mesterséges intelligencia és a gépi tanulás növekvő jelentősége miatt az ágazatban alapvető és stratégiai jelentőségű az adatokhoz való hozzáférés, azok tárolása és kezelése. Ezért az adatvezérelt szövetkezetek egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert az ipari átalakulások kezelésében. Ennek kapcsán az EGSZB sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy támogassák a vállalkozói szövetségeket, ezen belül a szövetkezeteket abban, hogy közösen létrehozzák ezeket az adatkezelést és -cserét végző kölcsönös biztosító szervezeteket.

1.6. Az uniós szakpolitikáknak el kell ismerniük, hogy a szövetkezeti modell a hagyományos kereskedelmi vállalkozásokhoz képest sajátos hozzáadott értéket képvisel azáltal, hogy prioritásként kezeli a demokratikus irányítást, a javak méltányos elosztását és az erős közösségi szerepvállalást, hogy hozzájárul az EU stratégiai autonómiájának megerősítéséhez, és olyan eredendő rezilienciával és alkalmazkodóképességgel bír, amelynek köszönhetően e vállalkozások különösen alkalmasak az összetett társadalmi és gazdasági kihívások leküzdésére.

## 2. **Bevezetés és háttér**

2.1. Az Egyesült Nemzetek Szervezete 2025-öt a szövetkezetek nemzetközi évévé (IYC2025) nyilvánította a „Cooperatives Build a Better World” (Szövetkezetekkel egy jobb világért) jelmondattal. Ennek hátterében az áll, hogy a nemzetközi intézmények egyre inkább elismerik, hogy a szövetkezetek számos ágazatban fontos szerepet töltenek be.

2.2. A szövetkezetek a szociális és szolidáris gazdaság szervezetei között a legstrukturáltabb vállalkozási formát jelentik, a jogi formák és a működésüket meghatározó elvek tekintetében pedig világszerte a legelterjedtebbek. Az Európai Unió és számos nemzetközi intézmény elismerte a szociális vállalkozások meghatározó szerepét.

2.3. A szövetkezetek többsége kkv, de a legversenyképesebb ágazatokban működő nagyobb vállalkozások között is sok szövetkezetet találunk. A világ népességének legalább 12 %-a tagja valamely szövetkezetnek; 280 millió ember dolgozik szövetkezetekben, melyek így fő megélhetési és jövedelemforrásukat jelentik. Európában a szövetkezetek 141 000 tagot, ötmillió munkavállalót és 250 000 vállalkozást képviselnek ([1]).

2.4. Az Európai Unió az iparstratégiájában elismert egy sajátos, szociális és proximitásalapú gazdaságként meghatározott ökoszisztémát. Ezzel a saját kezdeményezésű véleménnyel azonban azt kívánjuk hangsúlyozni, hogy a szövetkezeti modell versenyképes és sikeres vállalatokat tudott kiépíteni, és sikerük inkluzív jellegükön, a munkavállalói részvételen és a helyi közösségekkel való konstruktív együttműködésen is alapul.

2.5. Az ipari szövetkezetek döntő szerepet játszanak a munkahelyteremtésben és a gazdasági reziliencia építésében, előmozdítva az inkluzív üzleti modelleket. A gazdasági érdekeknek a környezeti és társadalmi fenntarthatósággal való összehangolása révén a szövetkezetek ellenállóképesebbek a globális kihívásokkal szemben. Azzal, hogy egyensúlyt tudnak teremteni a jövedelmezőség, a versenyképesség és a társadalmi felelősségvállalás között, elengedhetetlenek Európa hosszú távú gazdasági stratégiája szempontjából.

## 3. **Európai versenyképesség és a szövetkezetek**

3.1. A Szerződés elismeri a vállalkozás sokszínűségét, az Európai Bíróság pedig nemrégiben ismerte el a szövetkezeti modell egyedi jellegzetességeit (a Bíróság (első tanács) 2011. szeptember 8-i ítélete – C-78/08.–C-80/08. sz. egyesített ügyek) ([2]), ami indokolja célzott politikák kialakítását.

([1]) Cooperative Europe 2024 Annual Report.

([2]) C-78/08.-C-80/08. sz. egyesített ügyek: A Bíróság (első tanács) 2011. szeptember 8-i ítélete (Corte suprema di cassazione (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Ministero dell'Economia e delle Finanze, Agenzia delle Entrate kontra Paint Graphos Soc. coop. arl (C-78/08. sz. ügy), Adige Carni Soc. coop. Arl felszámolás alatt kontra Agenzia delle Entrate, Ministero dell'Economia e delle Finanze (C-79/08. sz. ügy), Ministero delle Finanze kontra Michele Franchetto (C-80/08. sz. ügy) (Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Elfogadhatóság — Állami támogatások — A szövetkezeteknek biztosított adókedvezmények — Az EK 87. cikk értelmében vett állami támogatásnak minősítés — A közös piaccal való összeegyeztethetőség — Feltételek) (HL C 311., 2011.10.22., 6. o.).

3.2. A szövetkezeti üzleti modell teljes mértékben összhangban van az EU-Szerződés értékeivel és az európai versenyképességi irányú céljaival. A gazdasági és társadalmi célokat egyaránt követő szövetkezetek a „szociális piacgazdaság” szerves részét képezik.

3.3. A szövetkezet mint vállalkozási forma nem túl ismert a polgárok, az üzleti közösség, a bankok és a közigazgatás körében. Egyes országokban a szövetkezetek diszkriminatív gyakorlatoktól és/vagy negatív konnotációktól szenvednek, és nem ismerik el őket ugyanúgy, mint a hagyományos vállalatokat, ami további akadályokat gördít a növekedésük elé, és nagyon megnehezíti számukra, hogy hagyományos hiteleszközök révén finanszírozáshoz jussanak. Ez a vélemény elősegítheti, hogy a szövetkezetekről szélesebb körben olyan kép alakuljon ki, hogy azok nyereséges vállalkozások, amelyek a hagyományos vállalatokhoz hasonlóan értéket és vagyont termelnek. A különbség abban rejlik, hogy hogyan osztják el a vagyont, és az értéket hogyan juttatják vissza a társadalomhoz.

3.4. A szövetkezetek távlati célkitűzése a gazdasági és társadalmi fenntarthatóság elérése a munkavállalói autonómia, a változásokra való felkészülés, illetve az erőforrás-felhasználás optimalizálása által. A nyereséget nem a tőkejáradék maximalizálására használják, hanem arra törekszenek, hogy a jövedelmet fenntartható beruházásokra fordítsák. A növekedési ciklusok során a profitorientált vállalkozások nyereségét általában igen nagyvonalú osztalékok vagy bónuszok formájában szétosztják. Ezzel szemben a szövetkezetek a nyereségüket félreteszik arra, hogy jobban alkalmazkodni tudjanak a majdani csökkenési ciklusokhoz.

3.5. A szövetkezeti módszer rugalmasságának, alkalmazkodóképességének és kreativitásának köszönhetően a szövetkezetek valamennyi gazdasági ágazatban aktívak, és alkalmazkodni tudnak a felmerülő gazdasági és társadalmi igényekhez. Méretüket és típusaikat illetően is igen különbözőek. Az ipari szövetkezetek, amelyek többsége munkavállalói szövetkezet, nem annyira ismertek. Elsősorban feldolgozóipari, építőipari vagy szakmai, tudományos és műszaki tevékenységekkel foglalkoznak. Az ipari szövetkezetek mind a hagyományos, mind a kialakulóban lévő iparágakban jelen vannak. Szövetkezetek olyan területeken is működnek, mint az oktatás, az egészségügy, a szolgáltatások, az agrár-élelmiszeripar, a pénzügyek stb., de olyan forradalmi ágazatokban is, mint az informatika, a szoftverfejlesztés, a mesterséges intelligencia és a biogyógyászat.

3.6. A szövetkezetek természetüknél fogva arra törekszenek, hogy valamennyi tag méltányos szerepvállalását biztosítsák, így az egyenlőség egyben céljuk és sikerük mércéje is. Tudatosan és elkötelezetten törekednek arra is, hogy ezeket az értékeket a munkahelyen is érvényesítsék. Például a munkavállalói szövetkezetekben a dolgozóknak a vállalkozás ellenőrzésébe és irányításába való bevonása javítja a munkavállalók elégedettségét, továbbképzését és termelékenységét. A szociális feltételek közbeszerzési eljárásokba való beépítése létfontosságú a szövetkezetek számára, mivel ez a gazdasági teljesítmény mellett társadalmi küldetésüket is elismeri és értékeli.

3.7. Az elmúlt négy évben az EU-ban csaknem egymillió feldolgozóipari munkahely szűnt meg ([3]). A szövetkezetek az ipar leépülése elleni küzdelem egyik eszközét jelentik, ezért támogatni kell őket, segítve az ágazatot az igazságos és méltányos kettős átállás biztosításában, valamint a minőségi munkahelyek védelmében és létrehozásában. Ebben az összefüggésben Európa újraiparosítása prioritást élvez.

3.8. A szociális szövetkezetek fontos szerepet játszanak a szerkezetátalakítási folyamatban, és előmozdítják a társadalmi innovációkat. A munkaerőpiaci integrációval foglalkozó szociális szövetkezetek kulcsszerepet játszanak abban, hogy hatékony és megfelelő képzés révén visszahozzák a munkaerőpiacra a leginkább kirekesztett munkavállalókat. Egyes országokban, például Bulgáriában a szociális szövetkezetek sok fogyatékossággal élő személyt foglalkoztatnak.

3.9. Jóllehet az ipari szövetkezeteknek a többi vállalkozáshoz hasonlóan teljesíteniük kell a szén-dioxid-kibocsátással kapcsolatos jelentéstételi követelményeket, a jelenlegi jelentéstételi keretek gyakran nem tükrözik a szövetkezetek sajátos irányítási struktúráit és társadalmi célkitűzéseit. Ezért a jelentéstételi rendszereket ki kell igazítani annak érdekében, hogy jobban figyelembe vegyék a szövetkezeti modell sajátosságait és a fenntarthatósághoz való hozzájárulását.

3.10. Számos szövetkezet aktívan segíti a digitális és zöld átállást, vagy akár vezető szerepet is játszik abban, még olyan fejlett ágazatokban is, mint például a hidrogénből történő energiatermeléssel kapcsolatos kutatás. Például Olaszországban egy egyetemi hasznosító vállalkozásból létesült szövetkezet az energetikai innováció hivatkozási pontjává vált. Katalóniában egy megújulóenergia-szövetkezet közel 86 000 tagot számlál, és évi 71,11 GWh-t termel.

([3]) https://www.etuc.org/en/pressrelease/eu-loses-almost-million-manufacturing-jobs-just-4-years.

3.11. A szövetkezeti modell az általános érdekű funkciókat is betöltő vízgazdálkodás területén is hatékonynak és érdekesnek bizonyult. Ez a közösségi tulajdonú vízszolgáltatók európai szövetségének (ACOWAS-EU) tanulmányából derült ki, amelyet az ivóvízről szóló uniós irányelv 2020. évi átdolgozására vonatkozó konzultációs időszak során készítettek, és amely új információkat nyújtott a helyi közösségek tulajdonában lévő, szövetkezeti formában működő ivóvízellátásról.

3.12. A vízszövetkezetek például helyi közösségek tulajdonában és irányítása alatt állnak, és bár Ausztriában, Dániában, Finnországban, Spanyolországban és Írországban már érdekes tapasztalatok vannak, kevéssé ismertek és kevés tanulmány született róluk.

3.13. A megújulóenergia-ágazatban az energiaközösségek nagy részét szövetkezeti formában irányítják. Mindeközben Európa energiarendszere jelenleg jelentős átalakuláson megy keresztül, a központosított termelésről a decentralizált termelésre áll át. Az energiaszövetkezetek alacsonyabb áron tudnak megújuló forrásokból származó energiát szolgáltatni. Ha ezt a modellt népszerűsítik, a vállalkozások energiaköltségeinek csökkenése révén az európai ipar versenyképesebbé válhat, és felgyorsulhat a zöld gazdaságra való átállás.

3.14. A szövetkezeti bankok létfontosságú szerepet játszanak Európa regionális gazdaságainak megerősítésében, fejlesztik pénzügyi és tőkepiacait, megerősítik globális stratégiai autonómiáját, és finanszírozást nyújtanak Európa fenntartható és igazságos átállásához.

3.15. Vannak olyan szövetkezetek is, amelyek a közös célkitűzésekkel rendelkező vállalatokat és szervezeteket az együttműködés, az innováció és a társadalmi-környezetvédelmi hatás maximalizálása érdekében szakosodott klaszterekbe tömörítik. Mindegyik szövetkezeti klaszter egy adott ágazathoz kötődik, és támogatja a tagszövetkezeteket termékeik hozzáférhetőségének vagy irányítási gyakorlataiknak a javításában.

3.16. A szövetkezetek kulcsfontosságú mechanizmusként szolgálnak a piaci hiányosságok kezeléséhez azáltal, hogy előnyben részesítik a kollektív döntéshozatalt és az erőforrások méltányos elosztását, biztosítva, hogy az alapvető áruk és szolgáltatások a gazdasági visszaesés ellenére is elérhetők maradjanak. Támogatják a munkavállalók szerepvállalását és stabilizálják a foglalkoztatást az ingatag iparágakban. Azáltal, hogy újra befektetik a nyereséget, és rövid távlatok (részvényesi hozam) helyett hosszú távlatokban (fenntarthatóság) gondolkodnak, a szövetkezetek rezilienciát teremtenek az instabil piacokon.

3.17. Az elmúlt években az induló innovatív vállalkozások egyre gyakrabban választották a szövetkezeti modelleket, mivel a közös tulajdon előmozdítja a nyílt innovációt és a méltányos nyereségmegosztást. Ezek a modern, induló vállalkozásokat takaró szövetkezetek kiaknázzák a digitális eszközöket a döntéshozatal decentralizálására, ezáltal alkalmazkodóképessé és versenyképessé válnak a kialakulóban lévő iparágakban. A szövetkezetek közötti együttműködés elvének köszönhetően a szövetkezetek együtt dolgozhatnak közös projekteken, megoszthatják eszközeiket, méretgazdaságosságot érhetnek el és ismereteket cserélhetnek; a digitális eszközökkel kombinálva ez kulcsfontosságú versenyelőnyt biztosít.

## 4. **A szövetkezetek hozzájárulása a közös jóléthez és az EU inkluzív ipari versenyképességéhez**

4.1. Az ipari szerkezetátalakítás és a munkahelyek megőrzése szempontjából az egyik legérdekesebb és legsikeresebb gyakorlat a munkavállalói kivásárlás (WBO) vagy a vállalkozás munkavállalókra történő átruházása a szövetkezeti modellnek megfelelően.

4.2. A WBO olyan szerkezetátalakítási folyamatot jelent, amelynek során a munkavállalók megvásárolják vállalatuk részvényeinek nagy részét vagy egészét, így gyakorlatilag társtulajdonosokká válnak. Erre leggyakrabban akkor kerül sor, ha meg akarják menteni bezárásra ítélt vállalatukat és a munkahelyeiket.

4.3. A WBO „egészséges” vállalkozások – általában családi tulajdonú kkv-k – átruházási és utódlási problémáinak kezelésére is szolgálhat. Ez elsősorban Franciaországban jellemző, ahol „a WBO okai nem feltétlenül a gazdasági teljesítményben keresendők, sőt ritkán van közük ahhoz”. A felmérés ([4]) megjegyzi továbbá, hogy „hátterében az is állhat, hogy (a tulajdonosok) elérik a nyugdíjkorhatárt vagy pályát akarnak változtatni”.

([4]) https://www.fi-compass.eu/esfplus/workers-buyout.

4.4. Annak ellenére, hogy a WBO-k Európában kedvező társadalmi-gazdasági hatást gyakorolnak a munkahelyek, a know-how/készségek és a jövedelem megmentésére, hangsúlyozni kell a WBO-k előtt álló jelentős akadályokat: szabályozási hiányosságok vannak, hiányoznak a megfelelő jogi és támogatási intézkedések, a finanszírozási mechanizmusok és egy tőkeáttételes WBO-modell, a kereskedelmi bankok érdeklődése korlátozott, a felszámolással és átruházással foglalkozó szakemberek nem ismerik a szövetkezeti modellt. A szövetkezeti szövetségek azonban technikai segítségnyújtást, ezen belül tanácsadási szolgáltatásokat, a jövőbeli munkavállaló-tulajdonosok számára képzést, illetve pénzügyi eszközöket biztosítanak, és kulcsszerepet játszanak a WBO-k sikerének biztosításában és a munkavállalókat érintő kockázatok csökkentésében. A tagállamoknak jobban ki kell használniuk az ESZA+-támogatásokat a WBO-khoz nyújtott tanácsadási szolgáltatások és technikai segítségnyújtás támogatására.

4.5. A WBO támogatására további intézkedéseket kellene végrehajtani: közvetlen pénzügyi mechanizmusokkal kell segíteni a munkavállalókat abban, hogy válságban lévő vagy utód nélküli vállalkozásokba fektessenek be; el kell érni, hogy a szövetkezeti szövetségek növelni tudják a sajáttőke- és kvázisajáttőke-juttatásokat és egyedi garanciákat tudjanak létrehozni; pénzügyi juttatásra van szükség a regionális hatóságok részéről a munkavállalók tőkéjének és a szövetkezeti pénzügyi hozzájárulásoknak a kiegészítésére; adókedvezmények a WBO-kra; elsőbbségi jogok a munkavállalók számára annak érdekében, hogy a legjobb feltételeket mellett tehessenek nyilvános vételi ajánlatot a bezárásra ítélt vállalkozásra.

## 5. **A munkahelyekre, az oktatásra, a készségekre, az átmenetre és a technológiára gyakorolt hatás**

5.1. A szövetkezeti vállalkozások több munkahelyet teremtenek, mint a hagyományos vállalkozások. Spanyolországban például a 3 207 580 vállalat több mint felének (53,6 %) egyetlen alkalmazottja sincs. Ezzel szemben a szövetkezetek csupán 21,21 %-ának nincs alkalmazottja (ezek főként az építőipar és a kereskedelem területén működnek). Ezenkívül a szövetkezetek 35,55 %-a foglalkoztat egy-két alkalmazottat, ami több, mint a hagyományos vállalkozások esetében (27,99 %), további 19,08 %-uk pedig 3-5 munkavállalót foglalkoztat, szemben a többi vállalkozás 9,65 %-ával ([5]). Bár ezek az adatok országonként eltérőek lehetnek, azt az általános tendenciát mutatják, hogy a szövetkezeti modellen belül nagyobb hangsúlyt fektetnek a munkahelyteremtésre és a munkavállalók megtartására.

5.2. A versenyképességről szóló Draghi-jelentés leszögezi, hogy a stratégiai iparágakban meg kell szüntetni a készséghiányt. Az „oktatás, képzés és tájékoztatás” szövetkezeti elv arra sarkallja a szövetkezeteket, hogy biztosítsanak oktatást és képzést tagjaik és munkavállalóik számára. Jellemzőik közé tartozik az egész életen át tartó tanulás, minek köszönhetően munkavállalóik rugalmasan tudnak reagálni a változásokra.

5.3. A Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség a szövetkezeti elvekben a szövetkezetek létezését és működését vezérlő egyik fő értékként a közösségről való gondoskodást határozza meg: „A szövetkezetek a tagjaik által jóváhagyott politikák révén közösségeik fenntartható fejlődéséért dolgoznak”. Ez rávilágít arra, hogy a szövetkezetek egyedülálló helyzetben vannak ahhoz, hogy támogassák a helyi fejlődést és a hármas (zöld, digitális, körforgásos) átállást, mivel közösségorientált, fenntartható üzleti szemléletük összhangban van a körforgásos gazdaság elveivel.

5.4. Az ipari szövetkezetek ösztönözni tudnák a közösségi alapú gazdaság fejlesztését, Unió-szerte hozzájárulva a tiszta és inkluzív iparágak alulról felfelé építkező fejlődéséhez. Ezért arra ösztönözzük az uniós intézményeket, hogy teljes mértékben ismerjék el, hogy a szövetkezetek szerepet játszhatnak a tisztaipar-megállapodással kapcsolatos új kezdeményezések végrehajtásában.

5.5. A mesterséges intelligencia és a gépi tanulás növekvő jelentősége miatt az ágazatban alapvető és stratégiai jelentőségű az adatokhoz való hozzáférés, azok tárolása és kezelése. Ezért az adatvezérelt szövetkezetek egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert az ipari átalakulások kezelésében. Az adatkezelést és -cserét célzó szövetkezetek létrehozása a polgárok (munkavállalók, fogyasztók, vállalkozók), valamint a kkv-k érdekeit szolgálná, amelyek önállóan nem tudnának nagy mennyiségű adatot elérni vagy feldolgozni.

5.6. A szövetkezetek ugyanis különösen alkalmasnak tűnnek a vállalkozások közötti közvetítői tevékenységekre, valamint adatcserére vagy -megosztásra. Mivel a szövetkezeti forma esetében az érintettek és az adatkezelő szövetkezet adatgazdálkodással kapcsolatos érdekei megegyeznek – hiszen a szövetkezet ebben az esetben az érintettek tulajdonában áll –, e struktúrákban részvételen alapuló irányítást lehetne megvalósítani a polgárok, a vállalkozások és vállalkozók között.

([5]) Situación del Cooperativismo en España en 2023.

5.7. Az ipari szövetkezetek kihasználhatják helyi kapcsolataikat ipari szimbiózis létrehozására, amelynek keretében egy iparág vagy ipari szövetkezet hulladékai vagy melléktermékei termelési inputként szolgálhatnak egy másik iparág számára. Ez támogatja az erőforrás-hatékonyságot, valamint a hulladék-, energia-, víz- és anyagmegtakarítást. Annak érdekében, hogy támogassák az ipari szövetkezeteket e gyakorlatok alkalmazásában, az uniós és a nemzeti intézményeknek meg kell fontolniuk célzott szakpolitikák elfogadását, ilyenek lehetnek a helyi vagy települési adókedvezmények, az újonnan létrehozott szövetkezeteknek nyújtott adókedvezmények, a támogatások vagy más alacsony kamatú finanszírozás, a regionális tudásmegosztó platformok támogatása, valamint a helyi és regionális infrastruktúra-beruházások (például közös ipari parkok, ökoipari övezetek, hulladékfeldolgozó/-újrafeldolgozó létesítmények, visszautas logisztikai csomópontok stb.).

5.8. Az ipari szövetkezetek az inkluzív gazdasági növekedés előmozdítása révén sajátos szerepet játszhatnak a regionális fejlődésben. Demokratikus kormányzásuk biztosítja, hogy a nyereséget helyben újra befektetik, megerősítve a regionális gazdaságokat, a társadalmi kohéziót és a foglalkoztatást. A hosszú távú fenntarthatóság előtérbe helyezésével a szövetkezetek előmozdítják a helyi iparágak rezilienciáját, és ösztönzik a helyi és regionális ipari innovációt. Ezt el kell ismerni az uniós szakpolitikákban, többek között a kohéziós alapokban, a testre szabott finanszírozásban és a helyi vagy regionális szintű ösztönzőkben, hozzájárulva a regionális és helyi növekedéshez, foglalkoztatáshoz és fejlődéshez.

5.9. A szövetkezetek által megnevezett kihívások között szerepel a szövetkezeti ismeretek hiánya. Arra ösztönözzük az uniós intézményeket, köztük a Régiók Európai Bizottságát, valamint a nemzeti szereplőket, hogy kezeljék prioritásként a szövetkezeti modellről szóló ismereteknek az üzleti oktatásba való általános beépítését, és biztosítsák, hogy a tanulószerződéses tanulók és általában a tanulók, a diákok és a fiatalok megismerkedhessenek a szövetkezetek elveivel és működésével. Konkrétan az Erasmus+ programot szisztematikusabban fel kell használni ezen a területen. Az Erasmus+ programnak támogatnia kell a szövetkezeti üzleti modellben folytatott szakképzést. Ez magában foglalhatja az Unió-szerte működő szövetkezeti vállalkozásokban tölthető célzott szakmai gyakorlatok és mobilitási lehetőségek kidolgozását.

5.10. Kiemelt figyelmet kell fordítani a felsőoktatásban a szövetkezeti ismeretek fejlesztésére annak érdekében, hogy a diákok megalapozott döntést hozhassanak, és a szövetkezeti formában való vállalkozást is karrierlehetőségként tartsák számon. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szövetkezeti modell népszerűsítésére az induló innovatív vállalkozások és a fiatal vállalkozók körében. A szövetkezeti modellt az induló és növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó uniós stratégiában is elő kell mozdítani.

5.11. A szövetkezeti vállalkozási ismeretek oktatását be kell építeni a nemzeti és helyi vállalkozástámogató szervezetek képzési tevékenységeibe annak érdekében, hogy az ágazat vonzóbbá váljon a vállalkozásfejlesztés szempontjából. A tájékoztatás a nyilvánosság és a magánszektor (bankok, pénzügyi intézmények de ugyanígy a közigazgatási szervek is), valamint az ipari/üzleti szövetségek körében is fontos.

Brüsszel, 2025. december 3.

*az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság*
*elnöke*
Séamus BOLAND